

MỘT SỐ TÌNH HUỐNG GIÁO DỤC PHÒNG CHỐNG TỘI PHẠM VÀ TỆ NẠN XÃ HỘI CHO HỌC SINH, SINH VIÊN

ThS. NGUYỄN CÔNG DUẬT*

1. Việt Nam nói chung và tỉnh Bắc Ninh nói riêng đang trong giai đoạn CNH, HĐH đất nước. Cùng với những thành tựu to lớn trong sự phát triển về kinh tế, chính trị, văn hoá, xã hội, quốc phòng an ninh cũng đã xuất hiện nhiều yếu tố làm cho cuộc sống của con người có nguy cơ mất an toàn - đó là tội phạm và tệ nạn xã hội (TP, TNXH). Các yếu tố này hàng ngày, hàng giờ tác động đến đời sống xã hội đến các nhà trường gây nên những hậu quả làm ảnh hưởng không nhỏ tới tư tưởng, đạo đức, lối sống của học sinh, sinh viên (HS, SV).

Vi thể, vấn đề phòng chống, ngăn chặn những tác động tiêu cực của các loại TP, TNXH trong HS, SV là một vấn đề lớn đặt ra cho các nhà trường nói chung và Trường Cao đẳng sư phạm Bắc Ninh nói riêng.

2. Để phòng chống TP, TNXH, nhà trường cần tiến hành nhiều biện pháp, trong đó *giáo dục nâng cao nhận thức và kỹ năng phòng tránh TP, TNXH* là biện pháp cơ bản, quan trọng hàng đầu.

Xuất phát từ nội dung tuyên truyền giáo dục phòng chống TP, TNXH và thực tiễn cuộc sống của HS, SV, chúng tôi đã xây dựng các tình huống có khả năng dẫn đến vi phạm pháp luật và tệ nạn xã hội, đồng thời định hướng cách xử trí các tình huống đó để giúp HS, SV biết cách phòng tránh có hiệu quả các loại TP, TNXH.

Sau đây là một số tình huống và gợi ý cách xử trí:

Tình huống 1: Hải là một SV giỏi về công nghệ thông tin, rất quan tâm đến tình hình KT-XH trên Internet. Cứ mỗi khi có những thông tin đặc biệt trên mạng internet, Hải lại in ra giấy và gửi cho các bạn xem để bình luận.

Việc làm này của Hải có tốt hay không? tại sao?

Gợi ý cách xử trí: - Việc làm của Hải vừa tốt vừa không tốt, không tốt nhiều hơn, vì đây không phải là nhiệm vụ của Hải; - Quan tâm đến tình hình thời sự, chính trị là cần thiết, nhưng phải chất lọc thông tin và phải tiếp nhận thông tin từ các phương tiện truyền

thông do Đảng và Nhà nước cung cấp là chính; - Không nên in và phát tán tin trên mạng internet vì có nhiều tin không chính xác, có cả tin phản động.

Tình huống 2: Trên đường từ nhà đến trường, Hương có quen biết một bạn gái đang làm việc cho công ti X. Vào một buổi chủ nhật, Hương mời bạn lên thăm phòng ở KTX. Khi cô bạn mới đã về, có một bạn phát hiện mất máy điện thoại di động. Nếu là Hương, bạn có suy nghĩ và hành động như thế nào?

Gợi ý cách xử trí: - Thành thật kiểm điểm và xin lỗi các bạn về việc làm thiếu cảnh giác của mình; - Nhận bồi thường mất mát của bạn trong phòng; - Rút ra bài học cảnh giác khi làm quen và kết bạn.

Tình huống 3: Lý và Hoa là đôi bạn thân. Hôm thứ 3 vừa qua, khi Hoa ra rút tiền qua thẻ ATM để nộp học phí thì thấy số tiền trong thẻ bị rút hết. Hoa trình báo sự việc với ngân hàng để kiểm tra. Qua camera, Hoa thấy người rút tiền chính là Lý. Hoa cần có hành động như thế nào để giải quyết sự việc trên.

Gợi ý cách xử trí: - Nói chuyện thẳng thắn với Lý về sự việc và yêu cầu hoàn lại tiền; - Đề nghị Lý thành thật kiểm điểm trước tập thể, nhận lỗi và chịu xử lý theo quy chế HS, SV của Trường; - Cảnh thận hơn trong bảo quản tài sản, nhất là thẻ ATM của mình.

Tình huống 4: Khi phát hiện thấy một người lạ có hành vi bất thường trong bãi gửi xe SV của nhà trường, bạn cần hành động thế nào?

Gợi ý cách xử trí: - Bí mật theo dõi hành vi của người đó; - Khéo léo báo cho cán bộ bảo vệ của nhà trường để có biện pháp bảo vệ xe máy.

Tình huống 5: Có một người bạn thân kể rằng đang làm cho một công ti bán hàng đa cấp, kiếm được rất nhiều tiền, mà không vất vả, bạn ấy rủ bạn tham gia cho vui. Bạn có nhận lời không? Lí do?

Gợi ý cách xử trí: - Không nhận lời vì còn đang là SV, phải học tập và rèn luyện cho tốt; - Không có việc

* Phó Hiệu trưởng Trường Cao đẳng sư phạm Bắc Ninh

gì nhàn hạ lại có nhiều tiền, vì vậy phải cảnh giác với các chiêu lừa đảo của một số “công ti lừa”.

Tình huống 6: Đi làm về, bạn phát hiện kẻ gian đang ở trong nhà trọ của bạn cùng lớp bên cạnh. Bạn hành động như thế nào?

Gợi ý cách xử trí: - Bí mật gọi điện, nhắn tin cho bạn; - Báo cho cơ quan công an địa phương, chủ nhà trọ, hoặc hô hoán cho nhân dân xung quanh biết để ngăn chặn kẻ gian lấy cắp.

Tình huống 7: Thắm là SV có quen một phụ nữ làm nghề kinh doanh nhận là chị em kết nghĩa, nhân ngày chủ nhật, chị rủ em đi lấy hàng ở Móng Cái và giới thiệu em với mấy người thanh niên lạ mặt và mời em sang thị trấn Đông Hưng bên Trung Quốc chơi. Thắm nên có cách ứng xử thế nào?

Gợi ý cách xử trí: Khéo léo từ chối và vào đồn công an để báo cáo và nhờ công an quan tâm giúp đỡ cho an toàn.

Tình huống 8: Lan và Huệ là SV thích đi du lịch và giao lưu rộng rãi. Một buổi sáng chủ nhật, bạn Hùng là con nhà “đại gia” mới quen trên mạng, mang xe ô tô đón các bạn đi chơi ở Đồ Sơn - Hải Phòng cùng với một thanh niên lạ. Hai bạn Lan, Huệ có nên đi chơi không?

Gợi ý cách xử trí: Không nên đi vì chưa có sự hiểu biết kỹ về tư cách của hai thanh niên mới quen.

Tình huống 9: Li là một SV ở vùng núi giáp biên giới Việt - Lào, trong lần lên trường có một thanh niên lạ mặt vui tính làm quen. Sau đó anh ấy gửi Li giữ hộ một chiếc ba lô quần áo và để ở gầm ghế dưới chỗ ngồi và đi chỗ khác. Theo em Li có nên nhận giữ giúp không? Tại sao?

Gợi ý cách xử trí: - Không nhận lời vì chưa biết anh ta là người thế nào và trong ba lô đựng gì; - Phải cảnh giác vì vô tình tiếp tay cho bọn buôn lậu ma túy.

Tình huống 10: Phòng bên cạnh có một cô gái ăn mặc rất sành điệu và gợi cảm ở trọ một mình, bạn thường thấy có một số thanh niên đến đưa đón cô ta vào buổi tối và đêm khuya mới về. Bạn nên phản ứng như thế nào về hiện tượng trên?

Gợi ý cách xử trí: - Gần gũi tìm hiểu công việc đang làm của bạn gái nọ để thấy rõ thực chất; - Nếu là gái mại dâm thì cần báo cáo hiện tượng này cho công an và chính quyền địa phương, chủ nhà trọ để có biện pháp xử lý theo pháp luật; - Cần cảnh giác vì dễ bị lôi kéo sa ngã theo.

Tình huống 11: Đang muốn có việc làm thêm để kiếm tiền chi tiêu cá nhân đỡ cho gia đình, có một người phụ nữ quen biết giới thiệu bạn đến làm phục vụ cho một nhà hàng “Cà phê - Thư giãn” với mức lương 3.000.000/tháng chỉ làm vào buổi tối từ 19-22h hàng ngày... Bạn có đi làm không? Lí do?

Gợi ý cách xử trí: - Tìm hiểu kỹ về công việc làm thêm; - Hỏi ý kiến của bố mẹ; - Nếu đi làm phải có hợp đồng cụ thể công việc phục vụ. Luôn luôn cảnh giác đề phòng tệ nạn mại dâm, không làm gì ngoài hợp đồng đã kí kết.

Tình huống 12: Hùng là một SV mới nhập trường, thường ngồi ở quán nước gần trường, có một người thanh niên bắt chuyện làm quen và mời Hùng đi uống bia cho vui. Theo bạn, Hùng có đi không? Nên từ chối thế nào.

Gợi ý cách xử trí: - Từ chối vì mình còn phải đi học, không đi; - Cảnh giác đề phòng bị lôi kéo vào tệ nạn uống rượu bia, bê tha, sau đó sinh ra nợ nần, phải bỏ học.

Các tình huống này được tổ chức dưới hình thức “hái hoa dân chủ” trong sinh hoạt tập thể; thảo luận trong tuần đầu sinh hoạt công dân; sử dụng làm câu hỏi trong các cuộc thi ứng xử kết hợp với văn nghệ trong sinh hoạt của các chi đoàn HS, SV. HS, SV của nhà trường rất thích thú và tham gia tranh luận sôi nổi về cách giải quyết tình huống. Kết quả việc sử dụng các tình huống đã góp phần nâng cao cảnh giác, phòng tránh được những tác động tiêu cực của đời sống xã hội tới HS, SV, đưa Trường Cao đẳng sư phạm Bắc Ninh trở thành đơn vị xuất sắc trong phong trào bảo vệ an ninh Tổ quốc của tỉnh. □

Tài liệu tham khảo

Bộ Chính trị. *Chỉ thị số 48-CT/TW ngày 22/10/2010 của Bộ Chính trị về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng chống tội phạm trong tình hình mới.”*

SUMMARY

Safety in schools is an essential condition to better training quality. Therefore, Bac Ninh Teacher Training College has paid much attention to educating students to protect themselves from crimes and social evils. Some educational situations of the topic have been effective ways to keep students of the college out of the danger and negative activities, making Bac Ninh Teacher Training College be praised on the work.